

**ISSUE
№19**

**EUROPEAN OPEN
SCIENCE SPACE**

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

**1st INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
CONFERENCE**

**MODERN PROBLEMS
OF SCIENCE AND
TECHNOLOGY**

JANUARY 20-22, 2025, TALLINN, ESTONIA

**EUROPEAN OPEN
SCIENCE SPACE**

**Proceedings of the 1st International Scientific
and Practical Conference
"Modern problems of science and technology"
January 20-22, 2025
Tallinn, Estonia**

Collection of Scientific Papers

Estonia, 2025

UDC 01.1

Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference «Modern problems of science and technology» (January 20-22, 2025. Tallinn, Estonia). European Open Science Space, 2025. 92 p.

ISBN 979-8-89704-951-6 (series)
DOI 10.70286/EOSS-20.01.2025

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The conference is registered in the database of scientific and technical events of UkrISTEI to be held on the territory of Ukraine (Certificate №15 dated 6.01.2025).

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

ISBN 979-8-89704-951-6 (series)

CONTENT

Section: Art History and Literature

Куца Л.

ЛІРИЧНІ РЕФЛЕКСІЇ ВЛАСНЕ АВТОРА У ПОЕЗІЇ ІВАНА ФРАНКА «SEMPER TIRO».....	6
---	---

Section: Automation and Robotics

Немченко В., Левченко С.

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ ARDUPILOT В ЗАДАЧАХ АВТОНОМНОЇ НАВІГАЦІЇ.....	9
---	---

Section: Economy

Різниченко Є.І., Черницька Т.В.

СУЧАСНА АРХІТЕКТУРА ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	12
---	----

Ватченко Б.

ІНФРАСТРУКТУРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	15
--	----

Швиданенко О.А., Зінкіна О.О.

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	17
---	----

Section: Finance and Banking

Глухова В.І., Небилиця О.І.

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ І ОЦІНКИ РИЗИКОВОГО СТРАХУВАННЯ.....	21
---	----

Section: Information Technology, Cyber Security and Computer Engineering

Bondar A.V., Tkachenko V.M.

THE AI REVOLUTION IN EDUCATION.....	23
-------------------------------------	----

Section: Jurisprudence

Руденок Н.Ю.

СУРОГАТНЕ МАТЕРИНСТВО В УКРАЇНІ.....	25
--------------------------------------	----

Section: Art History and Literature

ЛІРИЧНІ РЕФЛЕКСІЇ ВЛАСНЕ АВТОРА У ПОЕЗІЇ ІВАНА ФРАНКА «SEMPER TIRO»

Куца Лариса

к.ф.н., доцент

Кафедра філологічних дисциплін

початкової і дошкільної освіти

Тернопільський національний педагогічний

університет імені В. Гнатюка

У ліричному творі власне автор як системна свідомість володіє найширшим об'єктом осмислення. Сфера власне автора у цілісній системі поета найпромовистіше ілюструє специфіку поетового світорозуміння. Дослідники суб'єктної організації, серед яких насамперед А. Біла, Л. Голомб, Б. Корман, В. Смілянська, акцентували насамперед на наявності (відсутності) чи розгортанні (звуженні) названої форми авторської свідомості. Сучасні дослідницькі рефлексії стосовно цього носія свідомості ще не достатньо розгорнуті в українській авторології. Найадекватнішим і по сьогодні залишається аналітичний здобуток В. Смілянської. Йдеться про її працю «Святим огненним словом...». Тарас Шевченко: поетика». У ній вперше розглянута не тільки суб'єктність лірики Т. Шевченка, але і його епос. За В.Смілянською, власне автор «служить ... для ліричного пізнання найбільш широких і загальних суспільних та філософських проблем» [1, 72]. Полісемантичність названого суб'єкта аналізувала Л. Голомб. Категорію власне автора виокремив у поезії П. Куліша відомий сучасний дослідник Є. Нахлік. Варто вказати, що молоді вчені сьогодення, апелюючи до ліричних творів, оперують переважно поняттям ліричний суб'єкт. Наголосимо, що найпершим у літературознавстві охарактеризував домінуючі суб'єктні форми у ліриці Б. Корман. Найвагоміше місце серед цих форм він відводив якраз власне автору. Учений наголошував, що власне автор має найширший об'єкт осмислення – світ і людину у їхніх різних, насамперед філософських, виявах і вимірах.

У власнеавторському вірші І. Франка «Semper tiro», який дає назву збірці, домінує концепт «творчої любові». Як читаємо у праці франкознавця Б. Тихолоза, при переформатуванні енергії ліричного суб'єкта, тобто при його прямуванні від суспільної активності до творчої, виявилось насправді «поверненням... до «філософської віри» доби «романтичного ідеалізму» [2, 249]. В аналізованій поезії цей носій свідомості гранично індивідуалізований, що не є характерним для власне автора. Вже з перших рядків він задекларує свій погляд на творчість, яка постає не тільки божественним натхненням. Творчість – це праця, але праця душі. Звідси постає логічною теза про

«безмежність мистецтва», що його власне автор не відмежовує від «ремесла», а тлумачить як «незглибиме творче ремесло» – пов’язує з інтелектом, насамперед вольовими зусиллями, яких вимагає ремесло. Увесь ліричний простір поезії «Semper tiro» – це втілення заповіді любові стосовно «Ти» – «молодої ліри», з якою власне автор прагне поділитися своїм досвідом із пережитої у муках «школи поета». Він не лукавить у передачі цього творчого досвіду. У вірші «Semper tiro» переживання пройденої «школи поета» набуває такої міри узагальнення, що виникає враження повного відокремлення власне автора від свого «я»:

...Перед плодом власної уяви
Стоїш, мов перед божеством яким,
І сушиш кров свою йому для слави,
І своїх нервів сок, свій мозок перед ним
Кладеш замість кадила й страви
І чуєш сам себе рабом його й підданим,
Та в серці шепче щось: «Ні, буду твоїм паном» [3, т.3, 101].

Зіставлення, що вказує на Античність з її поглядами на божественність поезії, увиразнює ступінь заангажованості у неї власне автора. Пережиті муки творчості на короткий час позбавляють його втіхи від довершеності і краси «плоду власної уяви».

Ліричний суб’єкт віддав належну «плату» Музі за божественне натхнення, бо ж саме вона намагалась зробити з нього «начиння своїх забагань». Він ствердно констатує: «Зрадлива та богиня...», застерігаючи таким способом «молодую ліру» не вірити їй «мелодії». Як видно, поезія «Semper tiro» постає багатоаспектним поетовим відгомонам на трактування теми «поет і поезія» у різні епохи. Тематичний комплекс («ліра», «пісня», «богиня», «миро») засвідчує відгомони з творів античної літератури в поезіях І. Франка останнього періоду. Лексемний ряд («служи», «панувати...не мрій», «стій») штрихує ідею громадянського служіння письменства, що для І. Франка завжди було актуальним.

Філософську мудрість названого ліричного суб’єкта, тобто власне автора, читач без труднощів прочитує як скритий відгомін стосунків реального Франка із поетами «Молодої музи». У поезії «Semper tiro» простежуємо філософську настанову власне автора стосовно антиномії двох актуальних у той час парадигм – громадянського служіння та «чистої краси», що вилилося у нелукаву пораду тій же «молодій лірі»:

О, не дури себе ти, молодая ліро!
Коли в душі пісень тісниться рій,
Служи богині непохитно, широко,
Та панувати над нею і не мрій [3, т.3, 101].

Реальний поет уже пережив горді надії – свої і своїх великих попередників, таких, як, наприклад, Горацій, – на лаври з рук богині. Тому він попереджує:

Не вір сим пошептам! Зрадлива та богиня,
Та Муза! Вабить, надить і манить,

Щоб виссать «я» твоє, зробить з тебе начиння
Своїх забагань, дух твій спорожнить [3, т.3, с.101].

Найвищу міру ліричного самоусвідомлення простежимо у сильній позиції аналізованої поезії, зокрема у двох останніх рядках, у яких зосереджений топос скромності, який був притаманний носіям релігійної свідомості духовної поезії попередніх століть: «... знай одно – poeta semper tiro [3, т.3, 101].

Список використаних джерел

1. Смілянська В. «Святим огненным словом...» Тарас Шевченко: поетика. – К.: Дніпро, 1990. – 290 с.
2. Тихолоз Б. Філософська лірика Івана Франка: Діалектика поетичної рефлексії. – Львів: Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2009. – 319 с.
3. Франко І. «Semper tiro» // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. – Т. 3. – К.: Наукова думка, 1976. – С. 101–182.